

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Krzysztof Bolesta

DFE-WNF.0500.37.2026.MNow
4483435.18485616.14900147
Warszawa, 01-08-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Tomasza Rzymowskiego (znak: K10INT18665)
Temat: programy finansujące badawcze odwierty geotermalne w Polsce w latach 2024-2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT18665 Posła Tomasza Rzymowskiego przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska. Odpowiedź została przygotowana z wykorzystaniem informacji przekazanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW).

- 1. Jakie programy finansujące badawcze odwierty geotermalne dla samorządów były realizowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w latach 2024-2026?**

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizuje program priorytetowy pn. „Udostępnianie wód termalnych w Polsce”.

- 2. Jaka była łączna wartość środków przeznaczonych na wykonanie badawczych odwiertów geotermalnych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) w poszczególnych latach 2024-2026?**

W ramach programu priorytetowego „Udostępnianie wód termalnych w Polsce” na lata 2020-2028 zaplanowano budżet w wysokości 708 mln zł, w tym: dla bezzwrotnych form dofinansowania - 658 mln zł i dla zwrotnych form dofinansowania - 50 mln zł.

W latach 2020 i 2022 NFOŚiGW zrealizował dwa nabory konkursowe wniosków o dofinansowanie w formie dotacji wykonywania odwiertów badawczych i prac rozpoznawczych w zakresie geotermii. W związku z tym na listach rankingowych znalazło się łącznie 45 wniosków, w tym: I nabór – 15 wniosków i II nabór – 30 wniosków, które w całości kontraktowały kwotę 658 mln zł.

Przed podpisaniem umów w ramach II naboru w latach 2024 i 2025 trzy gminy zrezygnowały z dofinansowania, tj. Gmina Miejska Chojnice, Gmina Lesznówola i Gmina Miasto Sierpc. Dodatkowo w ramach I naboru Gmina Gąsawa rozwiązała umowę za porozumienie stron.

Według stanu na 29.07.2026 r. NFOŚiGW realizuje łącznie 41 umów na kwotę dofinansowania 573,1 mln zł. W ramach I naboru – 12 umów zostało zakończonych, 2 umowy są w trakcie realizacji. Natomiast w ramach II naboru 27 umów jest w trakcie realizacji.

Kwota 50 mln zł na dofinansowanie pożyczkowe jest w całości dostępna – do 30.09.2026 r. NFOŚiGW prowadzi nabór wniosków w formie pożyczki zwrotnej na pokrycie przekroczenia kosztów jednostkowych, gdzie warunkiem uzyskania wsparcia dofinansowania jest podpisana z NFOŚiGW umowa o dofinansowanie w formie dotacji na to samo przedsięwzięcie.

Aktualnie rozliczenie umów i wypłata środków planowana jest przez NFOŚiGW do 31.12.2028 r.

3. Które samorządy uzyskały dofinansowanie w ramach poszczególnych programów na wykonanie badawczego odwiertu geotermalnego i w jakiej wysokości?

W załączeniu przekazuję zestawienia tabelaryczne umów realizowanych w ramach I i II naboru konkursowego wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych ze środków NFOŚiGW w ramach programu priorytetowego „Udostępnianie wód termalnych w Polsce”.

4. Czy obecnie Ministerstwo kieruje program dla JST, finansujący wykonanie prac i robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznaniem złóż wód termalnych w postaci badawczych odwiertów geotermalnych. Jeżeli tak, to jaki i na jakich warunkach?

Do 30.09.2026 r. NFOŚiGW prowadzi nabór wniosków w formie pożyczki zwrotnej w ramach ww. programu. Decyzja w sprawie kolejnego naboru dotacyjnego w ramach tego programu oraz jego formuły nie została jeszcze podjęta. Obecnie realizowane są umowy z II naboru konkursowego.

5. Czy Ministerstwo planuje uruchomienie nowych programów wsparcia dla JST finansujących wykonanie badawczych odwiertów geotermalnych w kolejnych latach. Jeżeli tak, to jaki będzie ich przewidywany budżet i harmonogram naborów?

Jak wskazano wyżej obecnie realizowane są umowy z II naboru konkursowego w ramach programu „Udostępnianie wód termalnych w Polsce”. Decyzja co do kolejnego naboru dotacyjnego oraz jego formuły nie została jeszcze podjęta przez NFOŚiGW.

6. Czy resort przewiduje zwiększenie udziału środków europejskich oraz funduszy krajowych na rozwój geotermii głębokiej w Polsce?

Obecnie trwa okres przejściowy pomiędzy perspektywą finansową Unii Europejskiej na lata 2021–2027 a nową perspektywą finansową planowaną na lata 2028–2034. Dokument Plan Partnerstwa Krajowego i Regionalnego znajduje się aktualnie na etapie konsultacji założeń tego dokumentu z resortami, regionami i organizacjami pozarządowymi oraz związanej z nim tabeli reform i inwestycji. Na tym etapie nie zapadły jeszcze ostateczne rozstrzygnięcia dotyczące zakresu i form wsparcia przewidzianych w kolejnej perspektywie finansowej. Programy operacyjne realizowane w ramach obecnej perspektywy, takie jak Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027 (FEnIKS) znajdują się na etapie wygaszania. Z kolei Krajowy Plan Odbudowy w Polsce ma zostać zakończony w 2026 roku, zgodnie z harmonogramem wykorzystania środków z unijnego instrumentu NextGenerationEU.

W ramach planowanego na lata 2026–2030 Funduszu Transformacji Ciepłownictwa, którego operatorem będzie NFOŚiGW, planowany jest program, który będzie uwzględniał instalacje geotermalne dotyczące budowy lub przebudowy instalacji odnawialnych źródeł

energii w zakresie wytwarzania ciepła. W ramach planowanych rodzajów inwestycji przewidziane zostały:

- budowa nowej, rozbudowa lub modernizacja istniejącej ciepłowni geotermalnej, opartej na źródle geotermalnym,
- modernizacja lub rozbudowa istniejących źródeł wytwarzania energii o ciepłownię geotermalną, opartej na źródle geotermalnym,
- wykonanie lub rekonstrukcja otworu geotermalnego.

Przedsięwzięcie może być realizowane wyłącznie po wykonaniu oraz pozytywnej weryfikacji wyników odwiertu badawczego, potwierdzających możliwość wykorzystania energetycznego zidentyfikowanych zasobów geotermalnych na potrzeby systemu ciepłowniczego. Wykonanie pierwszego odwiertu badawczego nie stanowi kosztu kwalifikowanego w ramach programu.

W ramach programu „Zielona Transformacja” finansowanego z Mechanizmu Finansowego EOG 2021–2028 planowane jest uruchomienie **naboru 2.4 – Energia Geotermalna**. Celem naboru jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych poprzez rozwój głębokiej geotermii w lokalizacjach, dla których odwierty poszukiwawcze potwierdziły istnienie ekonomicznie opłacalnych zasobów geotermalnych oraz możliwość ich wykorzystania do celów grzewczych lub energetycznych. Realizacja projektów przyczyni się również do wzmacniania bezpieczeństwa energetycznego na poziomie lokalnym i regionalnym.

Nabór dedykowany będzie jednostkom samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwom, w tym spółkom komunalnym, posiadającym potwierdzony potencjał geotermalny. Zakres wsparcia obejmować będzie realizację inwestycji polegających na budowie nowych lub rozbudowie istniejących instalacji geotermalnych, a także adaptacji istniejących odwiertów geotermalnych do celów eksploatacyjnych. Dodatkowo projekty będą mogły uwzględniać komponent edukacyjny i szkoleniowy wspierający rozwój kompetencji w zakresie technologii geotermalnych.

Warunkiem uzyskania dofinansowania będzie wcześniejsze potwierdzenie potencjału geotermalnego oraz wysoki stopień przygotowania projektów pod względem technicznym, formalno-administracyjnym i organizacyjnym. Jednocześnie wsparcie nie będzie obejmowało finansowania odwiertów poszukiwawczych ani działań związanych z wstępnym rozpoznaniem zasobów geotermalnych, lecz wyłącznie inwestycje wykorzystujące wcześniej potwierdzone zasoby.

Na nabór przewidziano środki w wysokości 10 mln euro. Szczegółowe warunki, kryteria kwalifikowalności oraz dokumenty aplikacyjne zostaną opublikowane wraz z ogłoszeniem naboru. Przewidywany termin ogłoszenia naboru to druga połowa 2026 r.

Uzupełnieniem wskazanych wyżej instrumentów finansowych jest program „Udostępnianie wód termalnych w Polsce”, finansowany ze środków krajowych NFOŚiGW. Łączny budżet programu wynosi 708 mln zł. Obecnie trwa nabór wniosków o dofinansowanie w formie pożyczki do 30.09.2026 r. Budżet naboru to 50 mln zł. Wsparcie w ramach tego naboru skierowane jest do gmin, z którymi NFOŚiGW zawarł wcześniej umowy o dofinansowanie w formie dotacji.

7. Jakie regiony kraju zostały uznane za priorytetowe dla rozwoju projektów geotermalnych i na jakiej podstawie dokonano takiej oceny?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ) zwraca szczególną uwagę na rozwój geotermii inicjując od lat szereg działań na rzecz zwiększenia wykorzystania energii geotermalnej

w Polsce. Działania te polegają między innymi na realizacji zadań merytorycznych związanych z rozpoznaniem budowy geologicznej kraju w zakresie zwiększenia rozpoznania geotermalnego w różnych obszarach Polski. MKiŚ wspiera rozwój geotermii poprzez działania związane z rozpoznaniem potencjału geotermalnego kraju, jak również finansowaniem przedsięwzięć geotermalnych.

Mając powyższe na uwadze Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), pełniący funkcję państwowej służby geologicznej (psg) m.in. inicjuje i wykonuje zadania dotyczące rozpoznania krajowego potencjału energetycznego i surowcowego wód termalnych, bilansowania i ochrony ich zasobów, a także możliwości zagospodarowania. Wyniki prac psg w postaci raportów, map i baz danych są dostępne w Centralnym Archiwum Geologicznym, jak również są udostępniane za pośrednictwem strony internetowej PIG-PIB.

Na podstawie dotychczasowych badań i analiz za najbardziej perspektywiczne dla rozwoju geotermii uznano przede wszystkim obszary Niżu Polskiego, w szczególności: synklinorium szczecińsko-mogileńsko-tódzkie, nieckę pomorską, nieckę brzeźną oraz antyklinorium środkowopolskie, a także Karpaty wewnętrzne (Podhale). Do obszarów perspektywicznych zaliczono również Sudety wraz z blokiem przedsudeckim, zapadlisko przedkarpackie oraz lokalnie Karpaty zewnętrzne.

Ocena ta została oparta na wynikach badań geologicznych i hydrogeologicznych prowadzonych przez PIG-PIB, obejmujących m.in. analizę parametrów wód termalnych, warunków geologicznych, stopnia rozpoznania zasobów oraz możliwości ich zagospodarowania. Kompleksowe podsumowanie aktualnej wiedzy zawiera corocznie aktualizowane opracowanie „Bilans i zagospodarowanie zasobów złóż wód termalnych oraz energii geotermalnej w Polsce” dostępne pod adresem: https://www.pgi.gov.pl/images/wody-mineralne/pliki/bilans_energii_geotermalnej_wg_stanu_na_31.12.2025.pdf (stan na 31.12.2025 r.).

Przy wyborze projektów do wsparcia finansowego w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW „Udostępnianie wód termalnych w Polsce” nacisk położono na przedsięwzięcia realizowane na obszarach o najwyższym potencjale geotermalnym. Złożone w ramach programu wnioski opiniowane były przez MKiŚ we współpracy z ekspertami z PIG-PIB i Komisji Dokumentacji Hydrogeologicznych (organ doradczy MKiŚ). Wnioski oceniano m.in. pod kątem przewidywanych parametrów wód termalnych, głębokości planowanych odwiertów oraz stopnia rozpoznania geologicznego, który ogranicza ryzyko inwestycyjne.

Większość przedsięwzięć rekomendowanych do dofinansowania zlokalizowano na terenie Niżu Polskiego, przede wszystkim w obrębie synklinorium szczecińsko-mogileńsko-tódzko-miechowskiego, synklinorium kościersko-puławskiego, antyklinorium środkowopolskiego oraz na obrzeżeniu permsko-mezozoicznym Gór Świętokrzyskich. Pozostałe projekty realizowane są na obszarze zapadliska przedkarpackiego, monokliny przedsudeckiej, bloku przedsudeckiego oraz Sudetów.

Dodatkowo, w celu ułatwienia przyszłym beneficjentom podjęcia decyzji na temat zasadności realizacji przedsięwzięć geotermalnych i aplikowania w programach priorytetowych, MKiŚ we współpracy z NFOŚiGW oraz PIG-PIB uruchomiło mechanizm wsparcia samorządów. Umożliwia on uzyskanie bezpłatnych, wstępnych opinii na temat występowania i możliwości zagospodarowania wód termalnych we wskazanej lokalizacji. W okresie od sierpnia 2021 r. do sierpnia 2022 r. ze wsparcia skorzystało łącznie 219 gmin.

Szczegółowe informacje dotyczące geotermii oraz działań prowadzonych przez MKiŚ i PIG-PIB są dostępne na stronach:

1. <https://www.gov.pl/web/klimat/geotermia-wody-lecznicze-i-mineralne>
2. <https://www.gov.pl/web/klimat/inne-materialy-dotyczace-geotermii>
3. <https://www.pgi.gov.pl/geotermia.html>
4. <https://www.pgi.gov.pl/geotermia/publikacje.html>

8. Jakie projekty związane z geotermią realizowała lub współrealizowała spółka Geotermia Polska Sp. z o.o. w okresie 2019 – 2026?

W latach 2019-2026 Spółka Geotermia Polska realizowała następujące projekty:

- 1) Projekt robót geologicznych na wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego Moszczenica GT-1,
- 2) Projekt robót geologicznych na wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego Nowy Dwór Mazowiecki GT-1,
- 3) Projekt robót geologicznych na wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego Końskie GT-1,
- 4) Projekt robót geologicznych na wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego Włocławek GT-1,
- 5) Projekt robót geologicznych na wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego Jabłonna GT-1,
- 6) Projekt robót geologicznych na wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego Sierpc GT-1,
- 7) Projekt robót geologicznych na wykonanie otworu geotermalnego Pomorzany GT-1,
- 8) Pełnienie funkcji inżyniera kontraktu podczas realizacji wiercenia otworu geotermalnego Wołomin GT-1,
- 9) Pełnienie funkcji inżyniera kontraktu podczas realizacji wiercenia otworu geotermalnego Wągrowiec GT-1,
- 10) Pełnienie funkcji inżyniera kontraktu podczas realizacji wiercenia otworu geotermalnego Otwock GT-1,
- 11) Pełnienie funkcji inżyniera kontraktu podczas realizacji wiercenia otworu geotermalnego produkcyjnego Bańska PGP-7,
- 12) Pełnienie funkcji inżyniera kontraktu podczas realizacji wiercenia otworu oligoceńskiego Otwock Ol-1,
- 13) Pełnienie funkcji doradztwa technicznego podczas realizacji otworu geotermalnego Łowicz GT-1,
- 14) Wykonanie analizy potencjału geotermalnego dla PiM Czechowice Dziedzice,
- 15) Wykonanie analizy potencjału geotermalnego dla gminy Jastrzębie Zdrój,
- 16) Wykonanie analizy uwarunkowań wykorzystania geotermii płytkiej dla gminy Krynica-Zdrój,
- 17) Wykonanie analizy uwarunkowań wykorzystania geotermii płytkiej dla gminy Rabka Zdrój,
- 18) Pełnienie funkcji doradztwa technicznego dla zadania inwestycyjnego dla gminy Rabka Zdrój,
- 19) Pełnienie funkcji inżyniera kontraktu podczas realizacji wiercenia otworu geotermalnego Września GT-1,
- 20) Pełnienie funkcji inżyniera kontraktu podczas realizacji wiercenia otworu geotermalnego Brzesko GT-1,
- 21) Projekt edukacyjny Ciepłownia Przyszłości Odkryj Geotermię współfinansowany ze środków NFOŚiGW, którego celem było szerzenie wiedzy praktycznej na temat geotermii, procesu technicznego i inwestycyjnego oraz finansowania projektów geotermalnych. Odbiorcy: 100+ jednostek samorządu terytorialnego i przedsiębiorstw energii cieplnej (PEC/MPEC), a także podmioty prywatne zainteresowane geotermią.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Załączniki:

1. Zestawienie przedsięwzięć geotermalnych w ramach I konkursu.
2. Zestawienie przedsięwzięć geotermalnych w ramach II konkursu.

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów